ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 23.1.2019 г.
COM(2019) 48 final

2019/0009 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) № 508/2014 по отношение на някои правила, свързани с Европейския фонд за морско дело и рибарство, поради оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

На 29 март 2017 г. Обединеното кралство подаде уведомление за намерението си да се оттегли от Съюза в съответствие с член 50 от Договора за Европейския съюз. Това означава, че ако Споразумението за оттегляне не бъде ратифицирано, първичното и вторичното законодателство на Съюза ще престане да се прилага спрямо Обединеното кралство, считано от 30 март 2019 г. („датата на оттегляне“). Тогава Обединеното кралство ще стане „трета държава“.

В съобщението на Комисията „Готовност за оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз на 30 март 2019 г.: план за извънредни действия“ от 13 ноември 2018 г. бяха посочени извънредните мерки, които Комисията смята да предприеме, ако до датата на оттегляне не влезе в сила споразумение за оттегляне. В това съобщение Комисията изброява действията, които счита за необходими, като напомня, че на по-късен етап може да са необходими допълнителни действия. В съобщението се съдържат и шестте общи принципа, които трябва да се спазват при извънредните мерки на всички равнища. Сред тях са принципите, че с мерките не следва да се повтарят ползите от членството в Съюза, нито условията на преходен период, както са предвидени в споразумението за оттегляне; те трябва да са с временен характер и по принцип да не продължават след края на 2019 г.; както и да са едностранни действия на Европейския съюз в негов интерес и следователно Съюзът да може по принцип да ги отмени по всяко време.

На 13 декември 2018 г. Европейският съвет (член 50) повтори призива си за активизиране на работата по подготовка на всички равнища за последствията от оттеглянето на Обединеното кралство, като се отчитат всички възможни сценарии. В отговор на този призив Комисията представи пакет от мерки в отговор на този призив на 19 декември 2018 г. На 17 и 18 декември 2018 г. Съветът по селско стопанство и рибарство определи възможностите за риболов за 2019 г. Въз основа това и предвид продължаващите контакти с държавите членки относно значителното отрицателно въздействие върху сектора на рибарството в случай на оттегляне на Обединеното кралство без споразумение за оттегляне, както и предвид факта, че заинтересованите страни не могат сами да смекчат тези неблагоприятни последици, Комисията стигна до заключението, че за сектора на рибарството са необходими две извънредни мерки. В допълнение на мярката за изменение на Европейския фонд за морско дело и риболов Комисията предлага мярка за устойчиво управление на външните риболовни флотове.

По силата на Регламент (ЕС) № 1380/2013[1] (основния регламент за ОПОР) риболовните кораби на Съюза имат равен достъп до водите и ресурсите на Съюза при спазване на разпоредбите на Общата политика в областта на рибарството (ОПОР). Считано от датата на оттегляне, ОПОР повече няма да се прилага за Обединеното кралство. След това водите на Обединеното кралство (12 морски мили териториално море и прилежащата изключителна икономическа зона) вече няма да са част от водите на

[1] Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета, *ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22—61.*

Съюза. При липсата на разпоредби в противоположен смисъл всяка от страните вече няма да има автоматичен достъп до водите на другата. Сценарият по подразбиране при липса на други договорености е, че риболовните кораби на Съюза няма да имат разрешение за риболов във водите на Обединеното кралство и обратно.

Секторът на рибарството е важен компонент от икономическия живот на много крайбрежни региони в Европейския съюз. Предвид значителната несигурност и при липса на споразумение с Обединеното кралство риболовните кораби на Съюза рискуват да загубят достъп до тези води и съответните възможности за риболов в тях. Това би имало непосредствени значителни последици за риболовните дейности на флота на ЕС, заетостта и икономическите ползи.

Брутната добавена стойност на рибарството в ЕС през 2016 г. е 4,5 млрд. евро. Около 150 000 работни места зависят от рибарството, предимно в крайбрежните райони, в които възможностите за заетост са ограничени. Риболовните дейности също така създават заетост в други свързани сектори: на всеки рибар отговарят между 0,5 и 1 еквивалента на заетост на пълно работно време в съпътстващи дейности. Държавите членки извършват риболовни дейности на стойност 585 млн. евро във водите на Обединеното кралство. Общата зависимост на 8 държави членки[2] от водите на Обединеното кралство възлиза средно на 14 % от всички разтоварвания — от 50 % за флота на Белгия до 1 % за флота на Испания. Социално-икономическото въздействие може да е значително на равнището на местните общности, където риболовните кораби са особено зависими от достъпа до водите на Обединеното кралство. Секторът на рибарството е свързан и със съпътстващи дейности нагоре и надолу по веригата.

Следователно въздействието от внезапното затваряне на водите на Обединеното кралство върху риболовните кораби на Съюза ще бъде значително за конкретни сегменти на флота, със силни отрицателни последици за някои региони и крайбрежни общности. Тъй като ще бъдат засегнати региони в няколко държави членки по бреговете на Атлантическия океан и Северно море, тази извънредна ситуация изисква съгласувани решения на равнището на ЕС.

Възможността за смекчаване на въздействието в тази ситуация ще бъде ограничена. Настоящият улов на корабите от Обединеното кралство във водите на Съюза може да бъде възстановен на риболовните кораби на Съюза, но е възможно да няма пълно приравняване на съответните видове. Корабите и сегментите на флота, които са най-силно засегнати от затварянето на водите на Обединеното кралство, може да не са същите, които извършват улов на видовете, които ще бъдат налични във водите на Съюза. Освен това възможността за пренасочване на риболова от водите на Обединеното кралство към водите на Съюза е ограничена по причини, свързани с разходната ефективност и качеството на улова. Изискването за устойчивост на риболовните дейности също може да ограничи пренасочването и концентрацията на риболова във водите на Съюза. Поради това тези варианти ще могат само частично да компенсират икономическите загуби за риболовните кораби на Съюза вследствие на загубата на достъп до водите на Обединеното кралство. Икономическите последици за засегнатите сегменти на флота на ЕС остават съществени.

[2] Белгия, Дания, Франция, Германия, Ирландия, Испания, Швеция, Нидерландия.

Европейският фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), създаден с Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета[3] е фондът за политиката на ЕС в областта на морското дело и рибарството за периода 2014—2020 г. Той е един от петте европейски структурни и инвестиционни фонда (ЕСИ), които се допълват взаимно и имат за цел да насърчават основаното на растеж и заетост възстановяване в Европа. Фондът подпомага рибарите в прехода към устойчив риболов; помага на крайбрежните общности да диверсифицират икономиката си и финансира проекти, създаващи нови работни места и подобряващи качеството на живот по европейските крайбрежия.

По силата на Регламента за ЕФМДР са налице мерки, които могат да се използват за смекчаване на неблагоприятните икономически последици, породени от оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз по цялата верига на производство и предлагане на пазара. С помощта на споделено управление държавите членки, засегнати от оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз, могат да решат да пренасочат наличните бюджетни кредити към всяка необходима мярка за смекчаване на последиците от него. Тази свобода на преценка обаче е ограничена до определени приоритети. Това ще ограничи свободата на действие на държавите членки да смекчат последиците от затварянето на водите на Обединеното кралство върху техните флотове и ще намали ефективността на мерките.

С Регламента за ЕФМДР се определят подробни правила и условия за отпускане на парични обезщетения за рибари и собственици на риболовни кораби в случаите на временно преустановяване на риболовните дейности. Критериите за допускане на временно преустановяване обаче не позволяват изплащане на обезщетения поради оттегляне на държава членка от Европейския съюз и последващата загуба на достъп до водите на тази държава и възможностите за риболов в тях.

В допълнение към мерките, които вече са налице по силата на Регламента за ЕФМДР, настоящото предложение въвежда възможността във връзка с временното преустановяване на риболовните дейности да се предостави публично подпомагане на рибарите и операторите, които имат силна зависимост от достъпа до водите на Обединеното кралство и които са засегнати от затварянето на водите на Обединеното кралство. Тази мярка следва да е на разположение от деня след датата, на която правото на Съюза престане да се прилага спрямо Обединеното кралство съгласно член 50, параграф 3 от Договора за Европейския съюз.

- **Съгласуваност със съществуващите разпоредби в тази област на политиката**

Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2328/2003, (ЕО) № 861/2006, (ЕО) № 1198/2006 и (ЕО) № 791/2007 на Съвета и Регламент (ЕС) № 1255/2011 на Европейския парламент и на Съвета.

[3] Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2328/2003, (ЕО) № 861/2006, (ЕО) № 1198/2006 и (ЕО) № 791/2007 на Съвета и Регламент (ЕС) № 1255/2011 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 149, 20.5.2014 г., стр. 1).

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложените мерки са разработени в съответствие с целите на общата политика в областта на рибарството и са съвместими с политиката на Съюза за устойчиво развитие.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание са член 42 и член 43, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

- **Субсидиарност**

Предложеният акт ще измени Регламент (ЕС) № 508/2014, за да се предвидят финансови мерки за смекчаване на последиците за корабите на Съюза, засегнати от евентуалното затваряне на водите на Обединеното кралство поради оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз. По тази причина са необходими действия на равнището на Съюза и резултатът не може да се постигне чрез действия на равнището на държавите членки. Разпоредбите на настоящото предложение се прилагат в рамките на споделеното управление в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета[4].

- **Пропорционалност**

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност. Предложеният регламент се счита за пропорционален, тъй като има за цел да гарантира смекчаване на тежките икономически последици вследствие на оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза.

- **Избор на инструмент**

Настоящият акт е изменение на регламент.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не се прилага поради изключителния, временен и еднократен характер на събитието, заради което е необходимо настоящото предложение.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Предизвикателствата в резултат от оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза и възможните решения бяха поставени за обсъждане от различни заинтересовани страни в областта на рибарството и представители на държавите членки. Всички оператори, заинтересовани страни и засегнати държави членки подчертаха необходимостта от

[4] Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

осигуряване на адекватно обезщетение, в случай че възможностите за риболов вече не са достъпни поради оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не бяха необходими външни експертни становища.

Оценка на въздействието

Оценка на въздействието не е необходима, поради изключителния характер на ситуацията и ограничените нужди на периода, през който ще стане промяната на статута на Обединеното кралство. Няма други варианти на политиката, отличаващи се по същество и в правно отношение от предложения вариант.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Не се прилага.

- **Основни права**

Настоящото предложение не оказва въздействие върху защитата на основните права.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложеното изменение не предполага промени в многогодишната финансова рамка, годишните тавани или поетите задължения и плащанията съгласно приложение I към Регламент (ЕС) № 1311/2013[5]. Предложението се състои от концентриране на бюджетните кредити за плащания в началото на периода и няма отражение върху бюджета през програмния период.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Не се прилага.

[5] Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 884).

2019/0009 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) № 508/2014 по отношение на някои правила, свързани с Европейския фонд за морско дело и рибарство, поради оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 42 и член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,[6]

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Икономическия и финансов комитет,[7]

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) На 29 март 2017 г. Обединеното кралство подаде уведомление за намерението си да се оттегли от Съюза съгласно член 50 от Договора за Европейския съюз. Договорите ще престанат да се прилагат по отношение на Обединеното кралство от датата на влизане в сила на споразумението за оттегляне или, при липсата на такова споразумение — две години след уведомлението, т.е. от 30 март 2019 г., освен ако Европейският съвет, съгласувано с Обединеното кралство, вземе единодушно решение за удължаване на този срок.

(2) Споразумението за оттегляне съдържа договорености за прилагане на разпоредбите на правото на Съюза спрямо Обединеното кралство и на неговата територия и след датата, на която Договорите престанат да са прилагат спрямо Обединеното кралство и на неговата територия. Ако споразумението влезе в сила, общата политика в областта на рибарството (ОПОР) ще се прилага спрямо Обединеното кралство и на неговата територия по време на преходния период в съответствие с посоченото споразумение и ще престане да се прилага след края на този период.

(3) Когато общата политика в областта на рибарството престане да се прилага спрямо Обединеното кралство, водите на Обединеното кралство (териториалното море и изключителната икономическа зона) вече няма да са част от водите на Съюза. Поради това, в случай на неорганизирано оттегляне, корабите на Съюза рискуват да загубят достъпа до тези води и възможностите за риболов в тях, считано от 30 март 2019 г. Това би имало значителни последици за риболовните дейности на флота на Съюза и икономическите ползи.

6

7

(4) По силата на Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета[8] вече съществуват мерки, които могат да се използват за смекчаване на неблагоприятните икономически последици, породени от оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза по цялата верига на производство и предлагане на пазара.

(5) С Регламент (ЕС) № 508/2014 се определят правилата и условията за отпускане на парични обезщетения за рибари и собственици на риболовни кораби в случаите на временно преустановяване на риболовните дейности. Критериите за допускане на временно преустановяване не позволяват изплащане на обезщетения поради оттегляне на държава членка от Съюза и последващата загуба на достъп до водите на тази държава и възможностите за риболов в тях.

(6) Освен мерките, които вече са налице съгласно Регламент (ЕС) № 508/2014, с цел смекчаване на неблагоприятните икономически последици, породени от оттеглянето на държава членка от Съюза, във връзка с временното преустановяване на риболовните дейности следва да се предостави публично подпомагане на рибарите и операторите, които имат силна зависимост от достъпа до водите на Обединеното кралство.

(7) Поради това Регламент (ЕС) № 508/2014 следва да бъде съответно изменен.

(8) Останалите бюджетни кредити са на разположение за отпускане за всяка мярка за смекчаване на последиците от оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз.

(9) С цел постигане на опростяване засегнатите държави членки се приканват да обмислят обединяване на измененията на своите оперативни програми по смисъла на член 22, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета[9].

(10) В съответствие с член 4, параграф 3 от Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета[10] прекратяването на прилагането на актове с определена дата възниква при изтичането на последния час на деня с тази дата. Поради това настоящият регламент следва да се прилага от деня след датата, на която Договорите престанат да се прилагат спрямо Обединеното кралство и на неговата територия.

(11) Настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност и да се прилага от деня след датата, на която Договорите престанат да се прилагат спрямо Обединеното кралство и на неговата територия, при липса на сключено с Обединеното кралство споразумение за оттегляне или удължаване на двегодишния срок, посочен в член 50, параграф 3 от Договора за Европейския съюз,

---

8 Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2328/2003, (ЕО) № 861/2006, (ЕО) № 1198/2006 и (ЕО) № 791/2007 на Съвета и Регламент (ЕС) № 1255/2011 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 149, 20.5.2014 г., стр. 1).

9 Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (*ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320*).

10 Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета от 3 юни 1971 г. за определяне на правилата, приложими за срокове, дати и крайни срокове (ОВ L 124, 8.6.1971 г., стр. 1).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕС) № 508/2014 се изменя, както следва:

1) В член 13 се добавя следният параграф 9:

„9. Държавите членки имат възможност да надвишават посочената в параграф 2 сума и да разпределят по-малък размер от сумите, посочени в параграфи 3—6, в подкрепа на мерките по член 33 от настоящия регламент, ако Обединеното кралство не предостави права на достъп до водите на Обединеното кралство за риболовни кораби на Съюза, които имат силна зависимост от достъпа до тези води за риболовните си дейности, в случай че Договорите престанат да се прилагат спрямо Обединеното кралство по силата на член 50, параграф 3 от Договора за Европейския съюз.“;

2) В член 25 се вмъква следният параграф 3а:

„3а Когато се определя дали са надвишени праговете, посочени в параграф 3, букви а) и б), не се взема предвид общото финансово участие на ЕФМДР в мерките, посочени в член 33 от настоящия регламент, предназначени да смекчат последиците от факта, че Обединеното кралство не предоставя права на достъп до водите на Обединеното кралство на риболовни кораби на Съюза, които имат силна зависимост от достъпа до тези води за риболовните си дейности, в случай че Договорите престанат да се прилагат спрямо Обединеното кралство по силата на член 50, параграф 3 от Договора за Европейския съюз.“;

3) Член 33 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 се добавя следната буква г):

„г) за смекчаване на последиците от факта, че Обединеното кралство не предоставя права на достъп до водите на Обединеното кралство на риболовни кораби на Съюза, които имат силна зависимост от достъпа до тези води за риболовните си дейности, в случай че Договорите престанат да се прилагат спрямо Обединеното кралство по силата на член 50, параграф 3 от Договора за Европейския съюз.“;

б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Подпомагането по параграф 1, букви а), б) и в) може да се предоставя за максимален срок от шест месеца на риболовен кораб за периода 2014—2020 г., а подпомагането по буква г) от същия параграф може да се предоставя за максимален срок от девет месеца на риболовен кораб за периода 2014—2020 г. Разходите по параграф 1, буква г) са допустими от датата на прилагане на Регламент (ЕС) № […] на Европейския парламент и на Съвета*.

* Регламент (ЕС) [2019/….] на Европейския парламент и на Съвета от [*дата*] за изменение на Регламент (ЕС) № 508/2014 по отношение на някои правила, свързани с Европейския фонд за морско дело и рибарство, поради оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза (ОВ L , …, стр.).“ *[Службата за публикации да въведе номера на настоящия регламент за изменение]*.

Член 2

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от деня след датата, на която Договорите престанат да се прилагат спрямо и в рамките на Обединеното кралство съгласно член 50, параграф 3 от Договора за Европейския съюз.

Настоящият регламент не се прилага обаче, ако към датата, посочена във втора алинея от настоящия параграф, е влязло в сила споразумение за оттегляне, сключено с Обединеното кралство съгласно член 50, параграф 2 от Договора за Европейския съюз.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*